

Evaluering af det gymnasiale psykologifag.

Som et led i den generelle evaluering af gymnasireformen blev psykologi sammen med en række andre mindre gymnasiale fag evalueret denne sommer.

Resultatet af det elektroniske spørgeskema er foreløbigt sammenskrevet i en kort statusrapport. Se nedenstående:

Statusrapport for evaluering af de mundtlige prøver i Psykologi C og B

August 2007

Nyskabelser i faget

Faget er ét fag på tværs af de fire gymnasiale uddannelser med to niveauer (C,B) og med mulighed for at indgå som studieretningsfag. Før reformen fandtes faget i forskellige afskygninger og niveauer på de forskellige uddannelsesretninger.

Det socialpsykologiske område har fået større vægt i kernestoffet og det psykodynamiske område mindre, psykiske afvigelser og behandlingsformer hører ikke længere til kernestoffet.

De faglige mål stiller krav om teoripluralistisk tilgang til psykologiske problemstillinger og lægger vægt på anvendelse og kritisk vurdering af videnskabelig baseret psykologisk viden frem for hverdagspsykologi.

Denne skærpelse af bl.a. det videnskabsteoretiske er fulgt op af en ny eksamensform: Mundtlig prøve med forberedelsestid til udarbejdelse af synopsis.

På C-niveauet kan mundtlig prøve med forberedelse uden synopsis stadig vælges. Såvel på C-niveau som på B niveau kan vælges mellem forskellige længder på forberedelsestiden.

Gruppeforberedelse er en mulighed, dog først juridisk på plads i læreplansændringen denne sommer på B-niveauet.

Indhøstede erfaringer

94 censorer har givet tilbagemeldinger på sommerens eksamen via det elektroniske evalueringsskema. 69 af disse var censorer i hf, herfra er altså langt flest erfaringer beskrevet.

Alligevel gøres der i dette papir status over evalueringerne af faget på tværs af alle uddannelserne. *Forberedelsestiden og bilagsmaterialet*

Mest udbredt for C-niveauet er den korte forberedelsestid 24. min.¹, men censorkommentarerne vidner om, at det er svært at nå rundt om de faglige mål og bilagsmaterialet i såvel forberedelse som eksamination. Også ved 48 minutters forberedelse er der problemer.² Generelt er der kun omkring 60% der svarer, at bilagsmaterialet er afpasset tiden og velfungerende, her er altså nogle problemer med omfanget.

Synopsis

Denne eksamensform mener censorerne er til fordel for de såkaldte stærke elever. De relativt lange ventetider for de sidste elever ved gruppeforberedelser vurderes som et problem i forhold til at stille

¹ Over halvdelen i spørgeskemaresultatet, dog er det ikke nødvendigvis tilfældet generelt ved året eksaminer.

² Forskellige censorers udsagn: ”..eksaminationen (bliver) presset, og man kommer ikke nok i dybden fagligt. Det skyldes de bredere eksamensspørgsmål og det mere omfangsrige vedlagte materiale.”

”...svært at holde sammen på det store bilagsmateriale, der nærmede sig 300 sider – jeg havde på grund af egne hold TO dage til at læse dette stof i...”

”Længere forberedelsestid giver mulighed for mere interessante og udfordrende eksamensspørgsmål, men måske burde eksaminationstiden så også være lidt længere, så kursisten kan nå at præsentere sit stof og sine overvejelser”

”Efter at have været censor ved ps på B-niveau med 24 timers forberedelse var det tydeligt, at 1 døgn forberedelse giver et bedre resultat end 24 minutters forberedelse.”

alle eksaminander lige. Flere censorer kommenterer, at mange synopsis ikke er en egentlig synopsis med problemformulering, konklusion m.m.³ Kobler man disse udsagn med svarerne på spørgeskemaet vedrørende opfyldelse af faglige mål, viser det, at udvælgelse, anvendelse og kritisk forholden sig til fagpsykologiske teorier og begreber er svære mål, som nås i nogen grad, men jo ikke af alle. Og det afspejler synopsisformen ganske godt.

Udfordringer og forslag til initiativer

Fagets udfordring er at holde fokus på den videnskabelige psykologi, metoder og stofområde inden for det normalfunktionerende menneske – altså de faglige mål. Synopsis er derfor en god nyskabelse, men det er også en udfordring at få flere elever/kursister til at knække koden.

Derimod er der ingen god hensigt i store stofmængder i forbindelse med eksamen og mange forskellige forberedelsestider, det skaber unødigt forvirring, forskellige betingelser og unødigt stor arbejdsbelastning for eksaminator og censor.

Meget⁴ taler for en forenkling af eksamensformerne og en reduktion i omfangskravene til bilagsmateriale. Gerne med en tydelig forskel på C og B niveauet, således at forskellen i undervisningstimetal og faglige mål afspejles i eksamensformen:

Forenklingen kunne fx gøres således:

Psykologi C

Mundtlig prøve på baggrund af ukendt bilagsmateriale med overskrift og vejledende underspørgsmål, forberedelsestid 40 min., eksaminationstid 20 min.

Psykologi C som studieretningsfag⁵

Der kan frit vælges mellem mundtlig prøve på baggrund af ukendt bilagsmateriale og eksamensformen som på B-niveau med 24 timer til udarbejdelse af synopsis.

Psykologi B

Mundtlig prøve på baggrund af ukendt bilagsmateriale, forberedelsestid 24 timer til udarbejdelse af synopsis, eksaminationstid 30 min.

I dag er omfanget af bilagsmaterialet beskrevet i vejledningen, således bør denne tilpasses på dette område.

Mange lærere og censorer har højlydt givet udtryk for ønsket om at fastholde muligheden for gruppeforberedelse, dette er nu indskrevet i læreplanen for Psykologi B. Men hvorfor ikke for Psykologi C ? (dog kun små grupper jf. ventetidsproblematikken)

Psykologi i studieretningsprojekterne

I skrivende stund afvikles en række konferencer landet over om studieretningsprojektet. I den forbindelse er nogle af skolernes forslag til opgaveformuleringer lagt ud på emu.dk . På dette link <http://www.emu.dk/gym/tvaers/fag/stprojekt/ps.html> kan der hentes og udveksles ideer til SRP med psykologi. Hf har jo allerede gjort erfaringer med SSO efter den nye ordning med flerfaglighed, dog har hf mulighed for en enkeltfaglig opgave, hvis psykologi læses på B niveauet, og det er der en del kursister, der det første år benyttede sig af.

³ ”Det er ikke let for eleven at formulere en overordnet problemstilling på baggrund af et materiale, der skal ses både konkret og overordnet abstrakt – kræver megen metakognition at se såvel det brede...”

⁴ Såvel denne evaluering som mange telefonopkald til fagkonsulenten i forbindelse med sommerens eksamen.

⁵ Har faget været læst som studieretningsfag må man formode en synergieffekt med de to andre fag, dette kan tale for en prøveform med synopsis, som er mere selvstændig og problemorienteret, hvorfor denne mulighed bør være tilstede.

